

OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET	
01 / 2498 - 379	
DATO 17 OKT. 2003	
AN 631	EKSP.

HAVMILJØFORUM NORSKEHAVET

*Olje-og energidepartementet
Postboks 8148
0033 Oslo*

**UTTALELSE – UTREDNING AV KONSEKVENSER AV HELÅRIG
PETROLEUMSVIRKSOMHET I OMRÅDET LOFOTEN – BARENTSHAVET**

Det vises til brev fra OED 07.08.2003, der CoastCare på vegne av flere fikk utsatt høringsfristen til 15.10.2003.

Dette var med bakgrunn i at CoastCare, Havmiljøforum Norskehavet og Lofotrådet anså sin egen ULB-konferanse i Kabelvåg 2.oktober som vesentlig – FØR vi kunne avgi uttalelse.

Ut fra dette har Havmiljøforum Norskehavet koordinert innspillene fra våre samarbeidsaktører og deretter foretatt vedlagte oppsummering.

Kabelvåg, den 14.oktober 2003

Steinar Jonassen (sign)

Styreleder Havmiljøforum Norskehavet

John-Arne Storhaug

Sekretariatsleder Havmiljø-
forum Norskehavet

**Havmiljøforum Norskehavet, Boks 64, 8309 Kabelvåg. Tlf. 76 07 03 20, faks 76 07 03 21
E-mail; post@coastcare.no**

HAVMILJØFORUM NORSKEHAVET

Til Olje og Energidepartementet
Pb 8148
0033 Oslo

UTTALELSE – UTREDNING AV KONSEKVENSER AV HELÅRLIG PETROLEUMSVIRKSOMHET I OMRÅDET LOFOTEN – BARENTSHAVET

Det vises til brev fra OED 7.8.2003.

På vegne av samarbeidspartnere i Havmiljøforum Norskehavet, fikk Coastcare AS forlenget høringsfrist til 15.10.03. Som ledd i arbeidet med å gi innspill til departementet arrangerte Lofotrådet, Havmiljøforum Norskehavet og Coastcare AS en konferanse i Kabelvåg 2.10 med over 70 deltakere, herunder også representanter fra OED. Konferansen har vært nyttig for de enkelte deltakeres arbeid med sine uttalelser. Det vises til vedlagte referat.

Havmiljøforum Norskehavet viser til de enkelte medlemmers egne innspill. Disse representerer i stor grad de som geografisk og økonomisk er sterkest knyttet til hele eller deler av utredningsområdet, og det vil være naturlig å se de ulike innspillene i sammenheng. Denne oppsummeringen som gis i regi av Havmiljøforum Norskehavet vil i første rekke være knyttet til utredning og saksbehandling.

Bakgrunnen for utredningen er slik vi oppfatter det at Regjeringen ønsker å ha et best mulig grunnlag for å kunne ta standpunkt til gjenåpning / nyåpning av leteområder i Lofoten / Barentshavet. Havmiljøforum Norskehavet er også opptatt av at det foreligger en god og tilstrekkelig informasjon, og at ulike aktørers synspunkt og spørsmål kommer fram.

Arbeidet så langt viser at her er følgende grupper av aktører :

- De som sier **ja** til utvidet petroleumsvirksomhet med basis i det som foreligger
- De som sier **nei** til utvidet petroleumsvirksomhet, uansett hva som måtte foreligge
- De som er i **tvil** om hva de skal anbefale (og kan si ja til noe og nei til noe)

En annen beskrivelse av aktørbildet er :

- De som bruker de aktuelle havområdene i dag, dvs en stor del av **norsk fiskeflåte samt assosiert skipsfart**. En del av disse, **kystfiskerne**, har ikke andre alternativer. De som har ringvirkninger av disse er **fiskeindustri**. **Reiselivsnæringen** har også felles interesser med fiskeriene i denne sammenheng.
- De som ønsker å benytte havområdene til petroleumsvirksomhet, dvs **oljeselskapene**. De som har ringvirkninger av disse er **leverandørindustrien**.

Nevnte aktører har også ulik betydning for ulike regioner langs kysten.

For Nordland og særlig Lofotens del er det sterk ubalanse mellom nevnte næringers direkte betydning.

Aktørbildet preges også av at her er mange med praktisk erfaring fra arbeid knyttet til kyst-og hav, og mange eksperter med bred kompetanse innen forskning og forvaltning. Det er en utfordring å etablere en god dialog mellom nevnte aktører.

Selv om fiskeri og reiseliv representerer betydelige antall arbeidsplasser og er viktige eksportnæringer, er de likevel å anse som en svakere part enn petroleumsindustrien ut fra den betydning sistnevnte har for norsk økonomi pr. dato. De opplever presset på åpning av leteområder sterkere enn noen gang.

Det er grunn til å nevne at Nordlandsforskning med Statoil som oppdragsgiver har gjort en kartlegging om Lofotens holdninger til petrovirksomhet (2002). Konklusjonene så langt er :

Oljespørsmålet er ikke modent i Lofoten. Kunnskapsnivået om oljevirksomheten er lav og oljeselskaper og myndigheter har gjort en dårlig jobb mht å spre informasjon ut, og å lytte til lokalbefolkningen.

INFORMASJON OG DIALOG

Det er oppgitt at det er brukt 10 mill. kroner på utredningsarbeidet (ULB). Med de ulike underlagsrapportene er det et omfattende arbeid å sette seg inn i. Det kreves til dels betydelig faglig ekspertise for å kunne gi noe innspill. Flere av høringsinstansene har begrenset kapasitet og kompetanse, både når det gjelder spesifikke fagområder og når det gjelder helhetsvurderinger. Skal det skapes dialog mellom ekspertise og aktører som er avhengige av et rent og rikt hav, må det legges vekt på informasjon.

Selv om departementet har deltatt i møter og på konferanser, er det vår anbefaling at departementene i slike saker bør avsette mer tid og ressurser til informasjon- og dialog. Det vises her til kommende forvaltningsplaner og konsekvensanalyser i forbindelse med åpning av nye leteområder og PUD'er. Havmiljøforum Norskehavet har registrert at OLF har styrket sitt informasjonsarbeid og sin deltakelse i tilknytning til ULB. Tilsvarende har imidlertid ikke skjedd på fiskerisiden. Fiskeridepartementets bidrag etterlyses i denne sammenheng.

OM UTREDNINGEN

Deler av utredningsområdet , Lofoten, hører i en rekke sammenhenger mer naturlig til Norskehavet. Særlig gjelder dette petroleum, både mht infrastruktur og forurensing transportert fra sør til nord . En slik inndeling gjør det ikke helt enkelt å behandle spørsmålet om åpning av Nordland VI og VII.

Det forventes at kyst-og havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen også tas med i en senere forvaltningsplan for Norskehavet.

Noen innvendinger mot utredningen er :

- Datagrunnlaget er generelt for gammelt, noe opp til 15-20 år.
- Det etterlyses en korallrevkartlegging og generelt en havbunnskartlegging
- Det er ikke beskrevet noe om økonomiske konsekvenser av arealbeslag , driftsuhell og katastrofer eller andre forhold knyttet til petroleumsvirksomhet for de berørte regioner.
- Det mangler redegjørelse for miljømessige konsekvenser av utslipp ved driftsavvik

- Henvisninger til Nordsjøen er ikke alltid relevant (bl.a mht arealer, avstand fra land og drift)
- Økt petrovirksomhets konsekvenser for rekruttering til fiskerinæringen og konsekvenser for andre næringer (lønnsnivå o.a) er ikke vurdert.
- Mangel på kunnskap om Harstad i delutredning 9 b – ufullstendig omtale
- Ikke trygghet for at problematikk med borekaks/-væske er skikkelig utredet.
- Konsekvenser i vannsøylen av utslipp fra dyptvannsbrønner er ikke beskrevet
- Forholdet mellom seismikk og vandringsmønster
- Vurderingen som sier at arealbeslag vil tilsvare fangsttap for 1-2 kystfartøy er feil.
- Det er ikke gjort noen vurderinger om økonomiske erstatningsordninger.
- Det er ikke gjort analyser om hvilke forutsetninger som må være tilstede (etableres) for at petronæringen skal kunne gi mest mulig ringvirkninger til landsdelen

OM SAMEKSISTENS

De som har gitt uttalelse er for en sameksistens, men innholdet i dette er noe ulikt. Noen mener dette omfatter petroaktivitet i Nordland VI og VII, mens andre utelukker dette her.

Noen av de som i utgangspunktet er motstandere av åpning nå, gir likevel rom for å komme fram til løsninger. Dette forutsetter imidlertid at en rekke vilkår oppfylles.

Også de som klart gir uttrykk for at åpning kan finne sted , baserer seg på at noen vilkår må være oppfylt, bl.a nullutslipp.

Det vil i den videre prosessen være viktig å klarlegge hva som legges i begrepet sameksistens, herunder hvilke vilkår som må være tilstede for at dette skal fungere i praksis.

OM SAKSBEHANDLINGEN

På bakgrunn av Sem-erklæringen og Stortingsmeldingen ” Et rent og rikt hav ” har flere instanser påpekt at det er meget uheldig at ULB (petro) ikke ses i sammenheng med de øvrige deler av forvaltningsplanen for det aktuelle området. Dette kan ha bidratt til å skape en unødig skepsis til åpning for ny petroleumsvirksomhet. Det vil i tillegg svekke oppmerksomheten om behandlingen av forvaltningsplanen for Barentshavet.

Begrunnelse for at dette må skje slik antas å være knyttet til et press fra industrien for å få i gang ny aktivitet. Det kan imidlertid være berettiget grunn til å stille spørsmål om dette når Regjeringen har muligheter til å bidra til et høyt aktivitetsnivå ved å tildele en rekke blokker i åpnede områder i Norskehavet i 18. konsesjonsrunde. Det vises her til at 43 blokker ble nominert av 2 eller flere selskapet.

KONKLUSJONER

Havmiljøforum Norskehavet arbeider for at nevnte kyst-og havområde skal kunne benyttes til nasjonal og regional verdiskapning i regi av flere næringer. En slik sameksistens vil være basert på en rekke vilkår.

ULB som er lagt fram er et godt innspill i en dialog mellom ulike interesser. Utredningen selv avdekker at her er betydelige kunnskapshull ,og ulike høringsinstansers innspill forsterker dette inntrykket ytterligere.

Det må derfor snarest lages en forpliktende plan for hvordan det skal arbeides med områder hvor en mangler kunnskap.

I forbindelse med det videre arbeidet med dette , samt med forvaltningsplanen ber Havmiljøforum Norskehavet om at det lages et godt opplegg for informasjon og kommunikasjon med involverte aktører, fylker og kommuner. Havmiljøforum Norskehavet ønsker å bidra i dette.